

Hämtat från "Åtgärder mot kemikalieolyckor i sjöar, vattendrag och kustvattenområden : En nordisk handbok" av Björn Looström.

Brinnande tankfartyg med vinylacetat

(Olycka nr 25)

1999, 19 mars Pentland Firth, Söder om Orkneyöarna, Scotland

Vinylacetat (Klass 3) i fartygstankar; hälso- och brandfarlig vätska som avger irriterande ångor; kan polymerisera våldsamt om den utsätts för föroreningar eller värme.

Under passage genom Pentland Firth den 19 mars 1999 rapporterade kemikalietankern

Multitank Ascania brand

ombord. Branden hade uppkommit i maskinrummet där en oljeläcka från en pump tagit eld.

Fartyget hade en brandfarlig last av 1800 ton vinylacetat som under vissa omständigheter kan reagera explosivt. Besättningen försökte förgäves släcka branden med portabla brandsläckare. Det hjälpte inte heller att fylla maskinrummet med koldioxid.

Räddningspersonalen som anlände beslöt, på grund av explosionsrisken, att omedelbart evakuera besättningen med helikopter. Fartygets befälhavare stannade dock som sista man ombord och lyckades ankra fartyget innan också han hämtades med helikopter.

Det fanns en risk att lasten av vinylacetat kunde explodera varför en riskzon med 5 km radie upprättades. Den lokala polisen i ett närliggande samhälle övervägde att evakuera 600 invånare men åtgärden behövde inte verkställas. En bogserbåt försökte bogsera bort *Multitank Ascania* men bogserlinan brast.

Fartygsbranden övervakades med värmekamera från en helikopter. När situationen bedömdes stabil bordades fartyget av räddningspersonal som utförde noggrannare temperaturmätningar och observationer. När branden avtagit i styrka den 21 mars beslöts att göra ett förnyat försök att bogsera *Multitank Ascania*, vilket nu lyckades och fartyget togs till en hamn på Orkneyöarna. Resan kunde inte fortsätta på grund av allvarliga skador i maskinrummet. Den 30 mars läktrades lasten till ett annat fartyg och *Multitank Ascania* bogserades sedan till Rotterdam för reparation.

Orsak till olyckan

Brand i läckande oljepump.

Erfarenheter från olyckan

Operationen förlöpte smidigt vilket till stor del berodde på en övning som insatspersonalen hade genomfört två dagar innan olyckan. Besättningen på *Multitank Ascania* misslyckades visserligen att släcka branden men hade ändå hanterat släckutrustningen på ett riktigt sätt.

Informationskällor

- 1) Pressrelease 2000/0487 från Department for Transport, Local Government and the Regions, UK.
- 2) "Exercise To Action - Fire Dramas On The High Seas", från Briggs Marine, UK.
- 3) Ref. 113, Annex 3, "Ascania, Maritime Chemical Accident", Engelskt sammandrag